

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav etnologie

Posudek (hodnocení) diplomové práce

Jméno a příjmení diplomanta: **Lenka Uličná**

Téma práce: **Povijany na Tóru ze sbírek Židovského muzea v Praze**

Cíl práce: Upozornit na problematiku povijanů na Tóru, předložit jejich celkovou charakteristiku, zdůraznit některé specifické rysy těchto předmětů a závěry doložit na vzorku předmětů ze sbírek Židovského muzea v Praze.

Diplomantka si stanovila vpravdě nelehký úkol: problematika povijanu na Tóru patří totiž ve skupině židovského textilu dlouhodobě k nejsložitějším. Při jejím detailním zkoumání zjišťujeme těžko dešifrovatelné prolínání světa soukromého, osobního, spojeného s událostmi životního cyklu jedince a zdánlivě vzdáleného světa výsostně náboženského, synagogálního, přesto s obřadním systémem, ukotveným v tisícileté tradici. Jako jediné ze skupiny existujících textilních judaik v sobě povijany na Tóru tak významně propojují právě tyto světy profánního a sakrálního, a soukromého a veřejného.

Právě v rozpletení vazeb zmíněných světů je problematika povijanů na Tóru tak složitá. Při zkoumání této skupiny textilií proto neslaví úspěch přístupy vymezující se vůči ní striktně jednooborově, ať z hlediska etnologie či judaistiky. Při studiu takových jednostranně zaměřených prací si obvykle klademe až příliš mnoho otázek, které však z nedostatku argumentů zůstávají bez odpovědi. V komplexní výbavě diplomantky, které je již absolventkou hebraistiky a zároveň studentkou etnologie se však vzácně schází oba nutně předpoklady, které navíc umožňují zamýšlet se i nad dosud jen velmi málo studovanými okruhy problematiky, mezi něž na čelném místě vidíme ovlivňování minority majoritním křesťanským prostředím.

Zvolený cíl práce, tedy předložení celkové charakteristiky povijanů na Tóru, zdůraznění některých specifických rysů těchto předmětů a doložení závěrů na reprezentativním vzorku ze sbírek Židovského muzea v Praze, považují jak za vhodné stanovený, tak za kvalitně naplněný. Cílem práce nemohl být jen katalog (ten by neměl bez souvislosti valného smyslu), ale právě ona obtížná charakteristika předmětu na základě zkoumání dostupných pramenů, literatury i hmotných dokladů. Oč snadnější je prosté popsání předmětů samých, o to složitější je výklad a porozumění jejich funkci a místu, které jim náleží jak v životě jednotlivce, tak náboženské nebo etnické komunity. Velmi náročný výchozí cíl práce byl kvalitně naplněn. Potěšující je i skutečnost, že se tak stalo dlouhodobou samostatnou prací diplomantky, která postupovala podle vytčeného cíle svědomitě a vytrvale.

Diplomová práce je, co do prostoru věnovaného jednotlivým problémům a kapitolám, dle mého názoru vyvážená. Co se týká struktury informací je možná trochu ke škodě, že při práci se speciálními výrazy z hebraistiky a judaistiky předpokládá diplomantka u čtenáře jejich elementární znalost a ne všechny pojmy dostatečně vysvětluje. Taková znalost může být předvídána u specialisty, pro širší publikum bych doporučovala práci opatřit krátkým exkursem do problematiky – především u kulturních okruhů judaismu (aškenázský x sefardský) nebo okolností existence Židů v Čechách a na Moravě, ty mohly mít na některé jevy, popisované či zkoumané v práci, vliv. Co se týká návaznosti textu (čitivosti), je práce dílem vyváženým a zdařilým, dokáže čtenáře zaujmout a vtáhnout, přitom si zachovává všechny atributy odborného textu, což nebývá právě obvyklé.

V oblasti práce s tištěnou literaturou a ostatními prameny prokázala diplomantka mimořádnou pečlivost, širě zpracovávaných zdrojů (především ze zahraničních knihoven) je opravdu impozantní. Za drobný nedostatek považuji početné citace z internetu – je třeba mít vždy na paměti obtížnou ověřitelnost platnosti takto získaných informací a pracovat s nimi velmi obezřetně. Nicméně, vzhledem k současnému stavu produkce tištěných pramenů, uznávám, že není možné tento zdroj zcela opomenout.

Překvapivě zdařilá je provedená analýza společných či specifických rysů, které povijany na Tóru sdílejí či nesdílejí s ostatními obřadními textiliemi, nejen uvnitř židovské komunity, ale i směrem k majoritě. Hodnocená diplomová práce přináší řadu dosud málo nebo vůbec známých informací, čehož bylo dosaženo právě interdisciplinárními předpoklady diplomantky. Do hloubky prostudované prameny, promyšlená práce s nastudovanými detaily a důkladná znalost souvislostí jí umožnily fundovaně a s přehledem interpretovat dosažené výsledky a vyvozovat z nich závěry. Hodnocená diplomová práce se tak stává vynikajícím základem pro budoucí aplikovaný výzkum v oblasti studia židovského obřadního textilu z Čech a Moravy.

Náročnost tématu na:

Teoretické znalosti	nadprůměrná
Vstupní údaje a jejich zpracování	nadprůměrná
Použité metody	průměrná

Kritéria hodnocení práce:

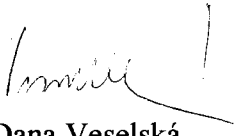
	stupeň hodnocení			
	nevyhovující	vyhovující	velmi dobře	výborně
stupeň splnění cíle práce				X
samostatnost při zpracování				X
logická stavba práce			X	
práce s literaturou				X
vhodnost použitých metod				X
hloubka provedené analýzy				X
úprava práce a stylistika				X

Využitelnost výsledků práce v praxi: nadprůměrná

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: -----

Práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji klasifikační stupeň: **v ý b o r n ě**

V Praze 16. 5. 2007

Dana Veselská